

EU LIFE Programme project
"Optimising the Governance and Management of the
Natura 2000 Protected Areas Network in Latvia"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

INDICATORS, PAYMENTS, UPSCALING

BLOOMING MEADOWS: experience of result-based pilot programme for grassland biodiversity conservation in Latvia

Maija Medne
Nature Conservation Agency of Latvia

LIFE Platform meeting «Agriculture for the Benefit of Biodiversity»
Leuven, 11th of October 2024

**What could be the most often asked question
by landowner to grassland expert?**

Is this the right harrow to buy?

I have bats in my attic.
What should I do?!

Please, help me to install the tablet!
Bought it for monitoring!

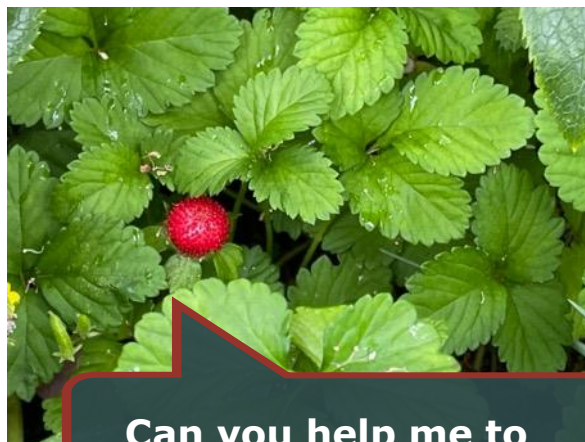
Where all the corncrakes gone?
Can't hear them anymore.

Can I plant *topinambur* in small part of my Blooming Meadow?

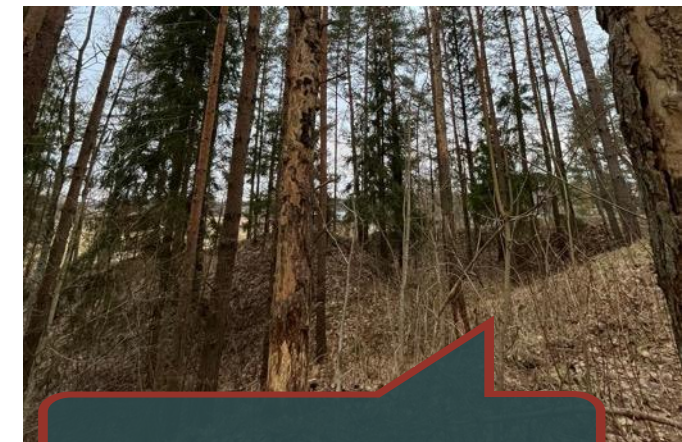
Can you help me to identify this strawberry-like plant in my flowerbed?

I think these bugs are trying to eat my PEONIES! HELP!

What should I do with these dead trees in my forest?

EU LIFE Programme project
"Optimising the Governance and Management of the
Natura 2000 Protected Areas Network in Latvia"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

CREATING RESULT BASED PILOT-SCHEME FOR LATVIA:

testing new approach in cooperation with landowners, building stepping-stones for grassland biodiversity

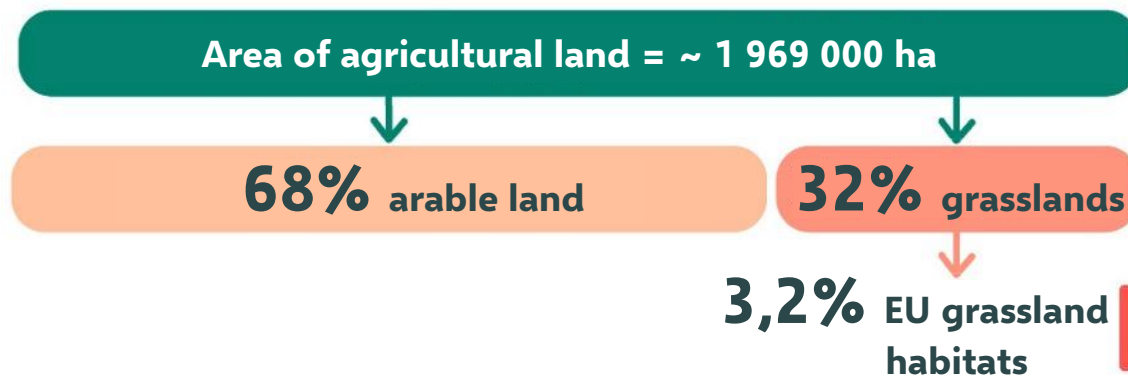
Background

- ❯ EU grassland habitats left less than 1% of state area
- ❯ Creation of EU habitats by working with potentially valuable grasslands

HOW
many

**BIOLOGICALLY VALUABLE
GRASSLANDS ARE IN LATVIA?**

The most endangered
group of habitats that
is rapidly
disappearing

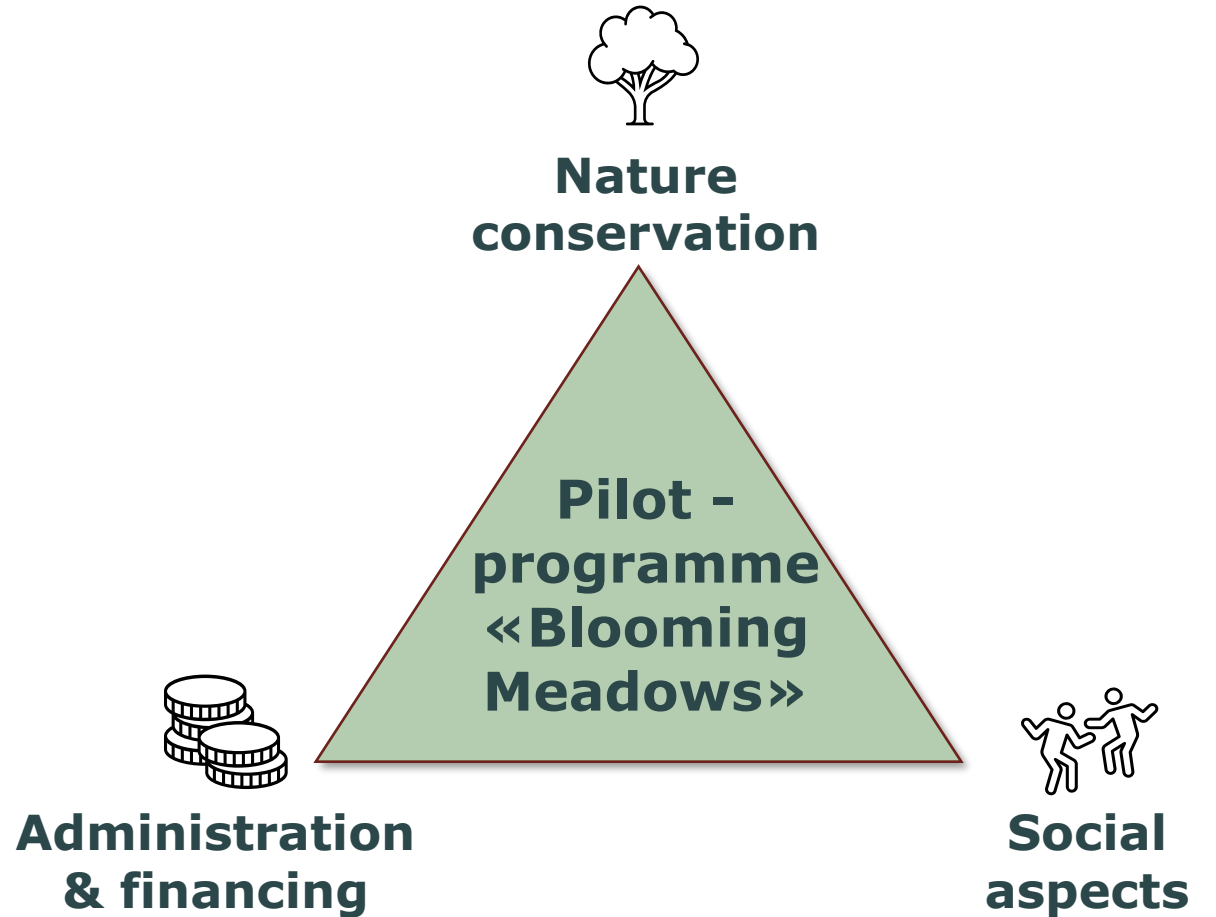
Designing the pilot-scheme

- ❖ **LIFE-IP LatViaNature (2021 - 2028)**
- ❖ **Survey** for grassland owners (n=442)
- ❖ Scheme **designed together with diverse partners** (Universities, Ministry of Environmental Protection and Regional Development, Latvian Rural Advisory and Training Centre (policy makers), NGOs, farmers, etc.)
- ❖ **Collected information** regarding different grassland conservation programmes in Europe (e.g., Ireland, UK, Romania, Slovenia, Germany, Estonia, Lithuania)
- ❖ **Testing new approaches** in cooperation with farmers

Development

- ✓ Planned: at least 40 contracts and 675 ha
- ✓ Statutes for applicants: including three objectives of the programme
- ✓ Applicants: permanent, potentially diverse grasslands outside Natura 2000
- ✓ Aim: to develop a programme for later use in national level

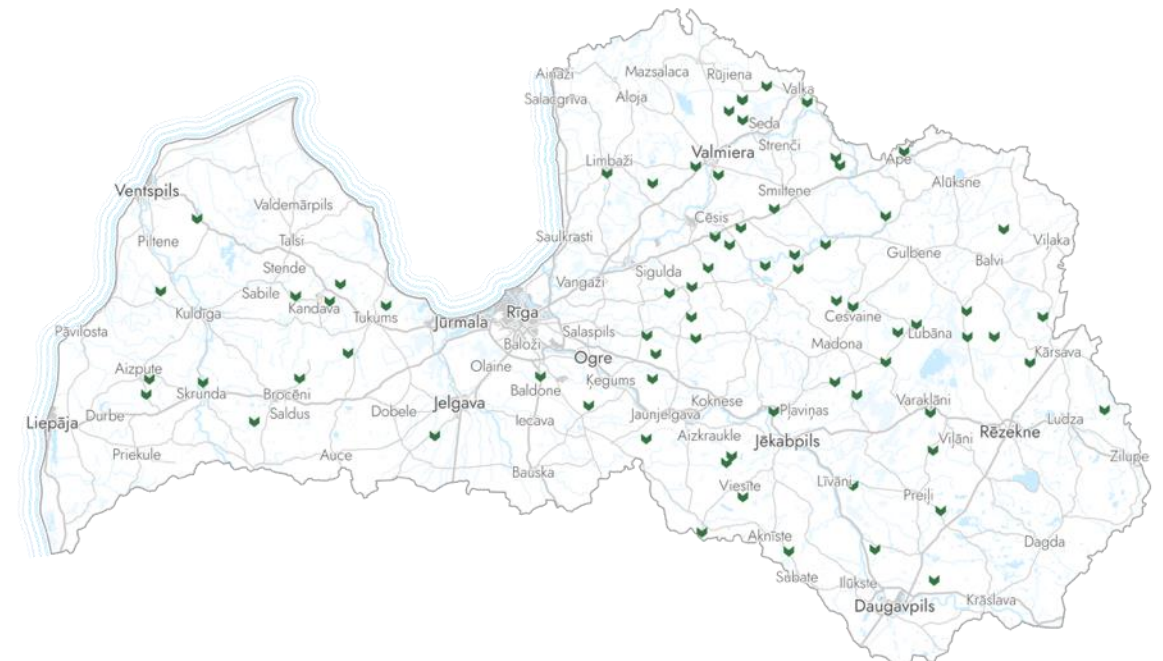
Starting the pilot-scheme

- Call for participants: on October 2022
- Prepared detailed and public **statutes for applicants**
- Huge interest: **4x more** (2496 ha applied, 678 ha contracted)
- **Pre-inspection** of grasslands
- Basic criteria for selection: **region, size of the grassland, connectivity, management (meadows & pastures)**
- Team: 1 workload **grassland expert** (consulting, monitoring & cartography) and 1 workload **administrator** (legal and financial assistance)
- **Results** announced on December 2022
- **Contracting:** March 2022 - June 2022

Blooming Meadows: in a nutshell

- 65 contracts (4 years 2023-2026)
- 678 ha of permanent, potentially biologically valuable grasslands outside Natura 2000
- Smallest grassland: 0,6 ha; largest: 30 ha
- Meadows and pastures
- Different botanical and structural quality
- 50/50 result based approach and combined approach
- +7 voluntary participants

Thoughts, conclusions, challenges

- Importance of available data (GIS systems, orthophoto maps etc.)
- Importance of survey (grassland owners' opinion taken into count)
- Pre-inspection of grasslands: mandatory!
- Variation in spreading the news: social media, project homepage, local press, key stakeholders etc.
- Better timing for call for application (including the vegetation season for pre-inspection)
- Informative seminar for applicants
- Contracting process - how to make it easier?
- Dealing with rejected applicants...

EU LIFE Programme project
"Optimising the Governance and Management of the
Natura 2000 Protected Areas Network in Latvia"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

RUNNING THE BLOOMING MEADOWS: linking payments to indicators

RESULT BASED APPROACH

- ❖ Management activities chosen by farmer
- ❖ Consultations available
- ❖ Payment depends on result

HYBRID APPROACH

- ❖ Minimum (compulsory) management measures in accordance with the grassland management plan
- ❖ If plan is fulfilled, certain payment part is guaranteed

Level	1. level	2. level	3. level	4. level	5. level
Points	1-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Rate (euro/ha)	87	115	150	179	203

Grassland management plans

**Ziedu pļāvu teritorija Nr. 6546
ZĀLIJU APSAIMNĒOŠANAS PLĀNS
2023. GADAMĀ**

1. ZĀLIJU VISPĀRĒIS KĀRSTUROUMS UN VĒSTURISKĀ IZMANTOŠANA

2. ZĀLIJU PROSĪBĀJU KĀRSTUROUMS

Nr.	Zemes vienība	ZBĢA Nr.	Lauka laukums m ²	Prostamēne	Orougātē veiktie pasākumi (nosaukums, mērogs, laiks)	Vienība	Mērogs/laiks	Plānotais gads (EUR)
1.1.	6866000049	0546	74397,27620	Eksploatacīo sagrāpšana, kūlas saraudzšana	Plānots ar sēklas nosēšana (2023. gada 15. septembra*) [1]	5,04 ha	98 EUR/ha	493,92
1.2.	6866000049	0546	74397,27620	Atkalizglābšana ar sēklēm (2)		1 stunda	20	20,00
1.3.	6866000049	0546	74397,27620	Neatļautas virsmas apsaimniekošana, atņemtu svaigāšana [3]	Vāģu traukstariņš (14)	8 stundas	28	224,00
1.4.	6866000049	0546	74397,27620	Eksploatacīo sagrāpšana, kūlas saraudzšana	Papildus pļāvu pļāvēšana ar trimmeru/kaspi, nosēšana [4]	2 ceturksņi	9 EUR/stunda	18,00
KOPĀ:								763,92

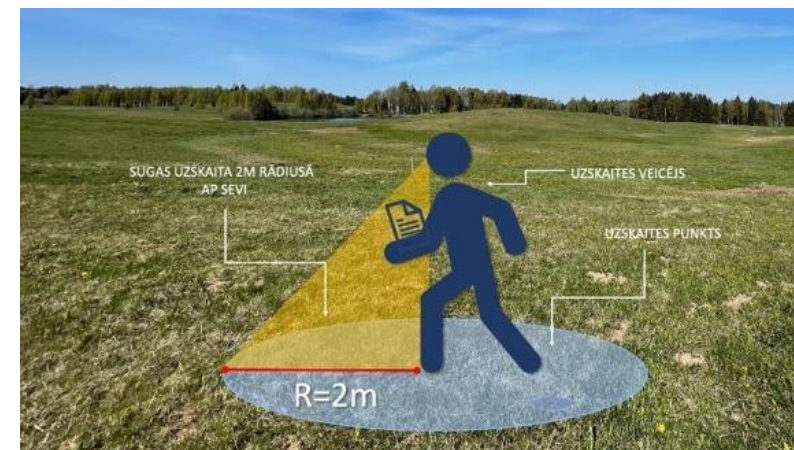
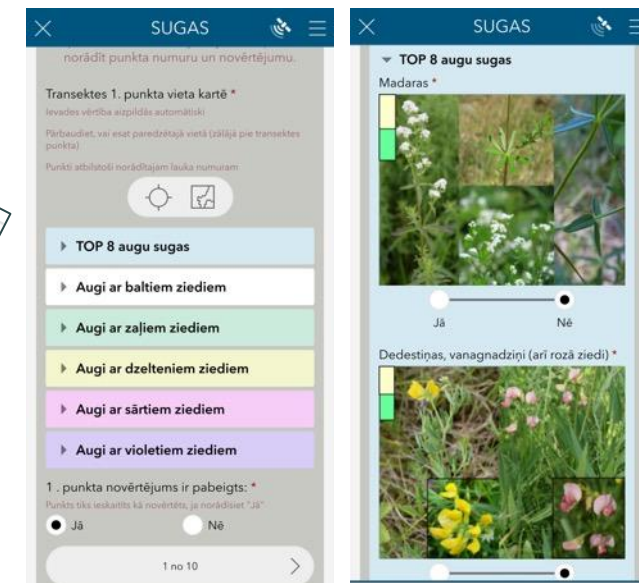
APSAIMNĒOŠANAS PROGNOZĀMĀ KARTE

Programmas "Ziedu pļāvas" teritorija: 6546
Mērogs: 1:1000

Monitoring the results

- Carried out by farmer and expert
- Structures and species monitored
- Structures & species count give 50 /50 to the final points
- Monitoring field - max 5 ha
- Transect with 10 points for plant counting in R=2m
- Field forms: in paper or in Fieldmaps/Survey123 applications
- Monitoring designed and carried out together with University of Latvia

Monitoring the results

Structures monitored:

1. **Coverage of trees and shrubs;**
2. **Litter** (lack of litter, normal, a lot);
3. **The surface of grassland** (dug-up ground by moles, wild- boar, previous ploughing, tussocks);
4. **Expansive moss species;**
5. **Expansive native & invasive vascular plant species;**
6. **Overall meadow structure** (stands, colours, etc);
7. **Overall pasture structure** (% of overgrazed area, normal grazing intensity, not enough grazed);
8. **Other effects** (e.g., erosion, wild animal feeding places, etc.)

Monitoring the results

Field guide for Blooming Meadows species

Including:

- 50 indicator species for plant count;
- Invasive/expansive species;
- Indicators for overgrazing

TOP 8 taxa of 2023

Galium sp.

Lathyrus sp.

Alchemilla sp.

Leucanthemum vulgare

Hypericum sp.

Centaurea sp.

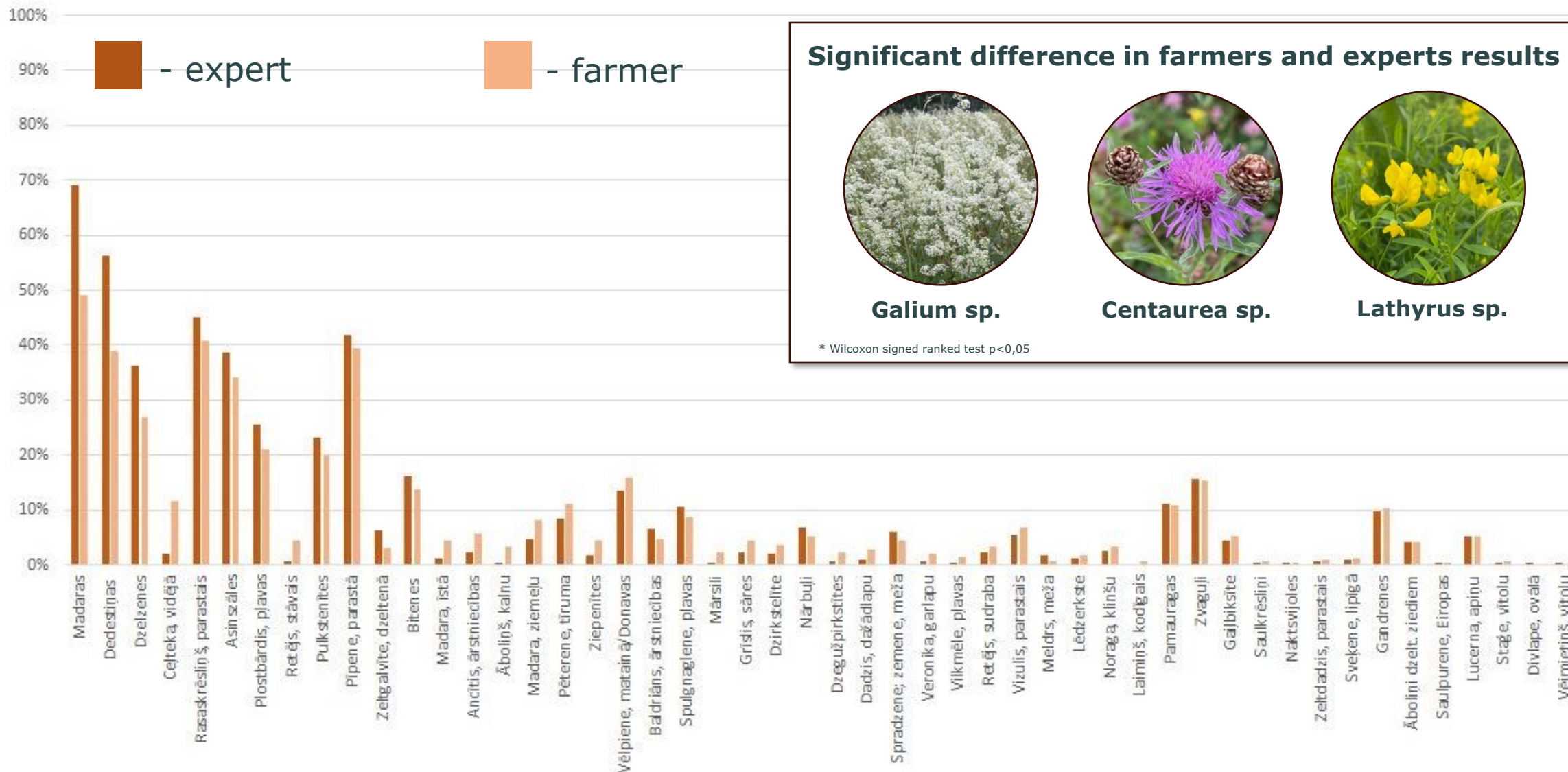
Rhinanthus sp.

Tragopogon pratensis

Photos: M.Medne

Monitoring the results

«Anti top-8 species»

DRY

WET

Challenge: weather conditions of 2023, 2024...

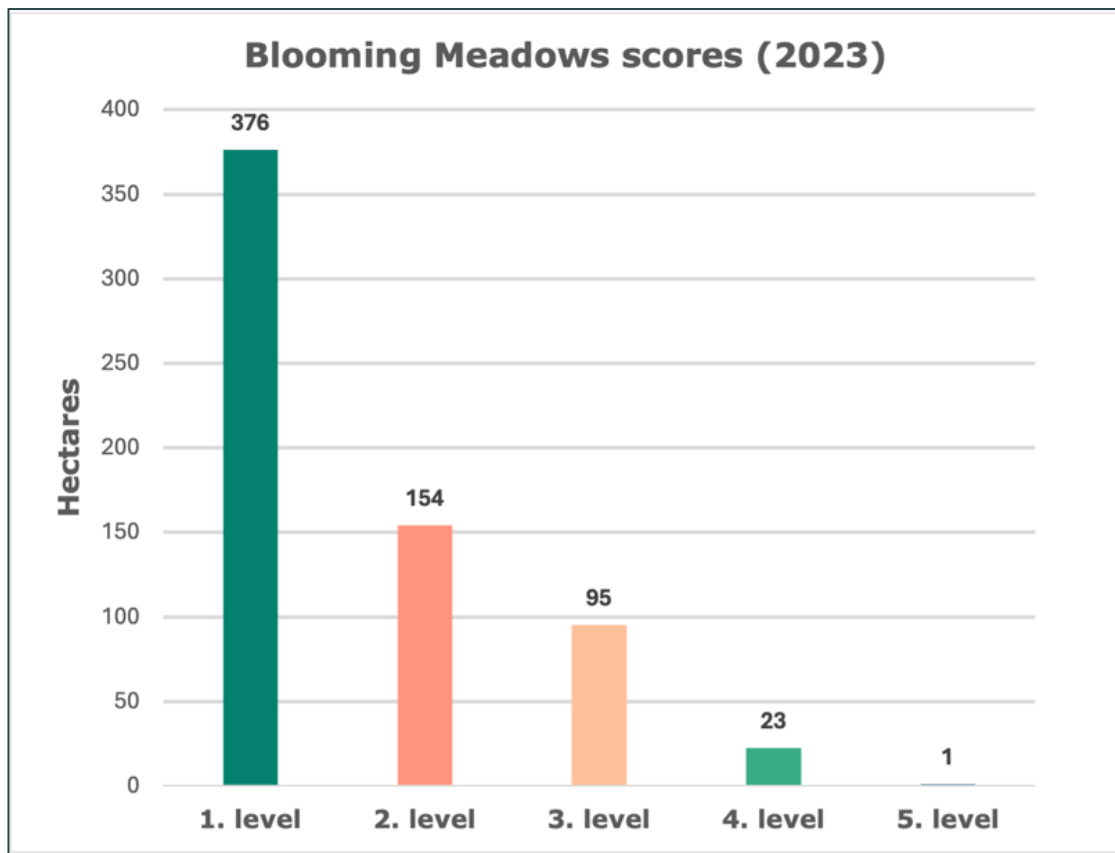

Results of 2023: differences in structures

* Wilcoxon signed ranked test $p < 0,05$

Results of 2023: payments

- ✘ Payment levels calculated by Latvian Rural Advisory and Training Centre
- ✘ EUR 69 500 has been paid in support payments regarding grassland conservation results in 2023
- ✘ Average support in 2023: 105 euro/ha

Level	1. level	2. level	3. level	4. level	5. level
Points	1-20	21-40	41-60	61-80	81-100
Rate (euro/ha)	87	115	150	179	203

Result vs. hybrid: comparison of administration amount

HYBRID PARTICIPANT: an example	
April	Field visit , inspection of grassland condition and planning the works
April	Preparation of management plan (prescribed works: harrowing and second moving)
April	Receiving the report of harrowing
April	Inspection (field visit) of reported harrowing
June	Annual monitoring
July	Changing planned works in management plan due to weather conditions (drought)
September	Receiving report of next works (selective mowing of invasive species)
September	Inspection (field visit) of reported selective mowing of invasive species
September	Receiving final report
October-December	Calculations and payment

RESULT-BASED PARTICIPANT: an example	
April	Field visit , inspection of grassland condition, consultation
June	Annual monitoring
July	Short consultation (phone call) on works if necessary
September	Receiving final report
October-December	Calculations and payment

Thoughts, conclusions, challenges

- ❖ Species vs. structures?
- ❖ Does the perfect list of species exist?
- ❖ Methodology - easy for farmers?
- ❖ The use of indicators of structures, which have a high risk of subjective evaluation, should be avoided
- ❖ Flexible polygons for monitoring - challenging for continuous evaluation of result
- ❖ Are payments motivating enough?

EU LIFE Programme project
"Optimising the Governance and Management of the
Natura 2000 Protected Areas Network in Latvia"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

HELPING LANDOWNERS

who manage perennial grasslands to reach the status of grassland habitats of European Union importance through voluntary involvement in a results-based pilot scheme

Pilotprogrammas ZIEDU PĻAVAS 2023. GADA AKTUALITĀTES

UZ REZULTĀTU BALSTĪTĀ PIEEJA

LAIKS	NOTIKUMS
Februāris/marts	Līgumu slēgšana ar Dabas aizsardzības pārvaldi (DAP) levdseminārs par programmas "Ziedu pļavas" norisi (attālinātā formātā, dalība brīvprātīga)
Maijs	Jāsazinās ar zālāju ekspertu Maiju Medni par šajā gadā plānoto zālāja apsaimniekošanu, lai eksperts var paspēt novērtēt zālāja sākumstāvokli pirms tas nopļauts. Kontakti: +37126741537; maija.medne@daba.gov.lv
Līdz 15. maijam	DAP iepazīstinās apsaimniekotāju ar programmas "Ziedu pļavas" zālāju monitoringa metodiku, nosūtīt uz e-pastu.
Līdz 30. jūnijam	DAP novērtēs zālāja sākumstāvokli, apsekojot katru programmas "Ziedu pļavas" zālāju dabā
Līdz 31. jūlijam	Apsaimniekotājs veic ikgadējo monitoringu, t.i. programmas "Ziedu pļavas" zālāja dabas daudzveidības novērtēšanu atbilstoši monitoringa metodikai.
Viena diena (vasarā)	Apsaimniekotājs iesniedz atskaiti DAP (monitoringa datus), kā arī informāciju par programmas "Ziedu pļavas" zālāju šajā sezonā veikto apsaimniekošanu.
Līdz 30.septembrim	Piedalīties DAP organizētās mācībās par zālāju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu (orientējoši jūlijā, augustā, klātienē)
Viena diena gadā	DAP veic ikgadējo maksājumu atbilstoši zālāja kvalitātei. Atbalsta apmērs ir atkarīgs no zālāja struktūras kvalitātes un dabiskiem zālājiem raksturīgu augu sugu sastopamības.
Līdz 31. decembrim	

KONTAKTI:
 Vispārīgie jautājumi zieduplavas@daba.gov.lv
 Zālāju eksperte Maija Medne maija.medne@daba.gov.lv t. 26741537
 Kompensāciju nodaļas vadītājs Ģirts Baranovskis girts.baranovskis@daba.gov.lv t. 20233934

Pilotprogrammas ZIEDU PĻAVAS 2023. GADA AKTUALITĀTES

KOMBINĒTĀ PIEEJA

LAIKS	NOTIKUMS
Februāris/marts	Līgumu slēgšana ar Dabas aizsardzības pārvaldi (DAP) levdseminārs par programmas "Ziedu pļavas" norisi (attālinātā formātā, dalība brīvprātīga)
Maijs	Jāsazinās ar zālāju ekspertu Maiju Medni par šajā gadā plānoto zālāja apsaimniekošanu, lai eksperts var paspēt novērtēt zālāja sākumstāvokli pirms tas nopļauts. Kontakti: t. 26741537; maija.medne@daba.gov.lv
Līdz 15. maijam	DAP sadarbībā ar apsaimniekotāju izstrādās zālāja apsaimniekošanas plānu, kurā vienosies par minimālajiem (obligātajiem) apsaimniekošanas pasākumiem. Zālāju apsaimniekošanas plāns katru gadu tiks aktualizēts
Līdz 20. jūnijam	DAP iepazīstinās apsaimniekotāju ar programmas "Ziedu pļavas" zālāju monitoringa metodiku, nosūtīt uz e-pastu
Līdz 30. jūnijam	DAP novērtēs zālāja sākumstāvokli, apsekojot katru programmas "Ziedu pļavas" zālāju dabā
Līdz 31. jūlijam	Apsaimniekotājs veic ikgadējo monitoringu, t.i. programmas "Ziedu pļavas" zālāja dabas daudzveidības novērtēšanu atbilstoši monitoringa metodikai
Viena diena (vasarā)	Apsaimniekotājs iesniedz atskaiti DAP (monitoringa datus), kā arī informāciju par programmas "Ziedu pļavas" zālāju šajā sezonā veikto apsaimniekošanu.
Līdz 30.septembrim	Piedalīties DAP organizētās mācībās par zālāju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu (orientējoši jūlijā, augustā, klātienē)
Viena diena gadā	DAP veic ikgadējo maksājumu. Maksājuma apmērs atkarīgs gan no veiktajiem apsaimniekošanas pasākumiem, gan sasniegtā rezultāta (zālāja struktūras kvalitātes un dabiskiem zālājiem raksturīgu augu sugu sastopamības)
Līdz 31. decembrim	

KONTAKTI:
 Vispārīgie jautājumi zieduplavas@daba.gov.lv
 Zālāju eksperte Maija Medne maija.medne@daba.gov.lv t. 26741537
 Kompensāciju nodaļas vadītājs Ģirts Baranovskis girts.baranovskis@daba.gov.lv t. 20233934

Informative leaflet in the beginning of season in 2023

Communication

Whatsapp group

Training

Annual seminars

Consultations, field visits

- ▼ Helping to **understand monitoring methodology**, learning plants
- ▼ **Advise in management works**: cutting bushes, harrowing, mowing time, dealing with the invasive/expansive species etc.
- ▼ Discussing and explaining the **results of monitoring**
- ▼ Advise in **raising species richness**

Species tests

"Ziedu pļavu" sugas: sārti un violeti ziedi

Sveiki, Ziedu pļavu dalībnieki!
 Gaidot vasaru, piedāvājam ar šī testa palīdzību noskaidrot, cik labi atceraties un atpazīstat Ziedu pļavu sugas.
 Šajā testā ir iekļautas Ziedu pļavu sugas ar sārtiem, violetiem un zilajiem ziediem.
 Jautājumi veidoti gan ļoti vienkārši, gan mazliet āķīgi.
 Testa beigās būs iespēja uzziņāt savu rezultātu, kā arī pareizās atbildes.

Aptauju varat aizpildīt anonīmi, vai arī norādīt savu vārdu.
 Lai aizraujosa izzināšanai!

Vārds, uzvārds (pēc izvēles)

1. Kura Ziedu pļavu suga ir redzama attēlā? *

Meža gandrone
 Pļavas pulksteņtīķis
 Jūkstīņu gladiola

"Ziedu pļavu" sugas: balti un zaļi ziedi

Sveiki, Ziedu pļavu dalībnieki!
 Gaidot vasaru, piedāvājam ar šī testa palīdzību noskaidrot, cik labi atceraties un atpazīstat Ziedu pļavu sugas.
 Šajā testā ir iekļautas Ziedu pļavu sugas ar baltiem un zaļiem ziediem (arī ekspanzivās sugas).
 Jautājumi veidoti gan ļoti vienkārši, gan mazliet āķīgi.
 Testa beigās būs iespēja uzziņāt savu rezultātu, kā arī pareizās atbildes.

Aptauju varat aizpildīt anonīmi, vai arī norādīt savu vārdu.
 Lai aizraujosa izzināšanai!

Vārds, uzvārds (pēc izvēles)

1. Kura Ziedu pļavu suga ir redzama attēlā? *

Ovālā divlāpe
 Parastā pipene
 Klīnšu noraga

"Ziedu pļavu" sugas: dzeltenī ziedi

Sveiki, Ziedu pļavu dalībnieki!
 Gaidot vasaru, piedāvājam ar šī testa palīdzību noskaidrot, cik labi atceraties un atpazīstat Ziedu pļavu sugas.
 Šajā testā ir iekļautas Ziedu pļavu sugas ar dzelteniem ziediem (arī ekspanzivās un invazīvās sugas).
 Jautājumi veidoti gan ļoti vienkārši, gan mazliet āķīgi.
 Testa beigās būs iespēja uzziņāt savu rezultātu, kā arī pareizās atbildes.

Aptauju varat aizpildīt anonīmi, vai arī norādīt savu vārdu.
 Lai aizraujosa izzināšanai!

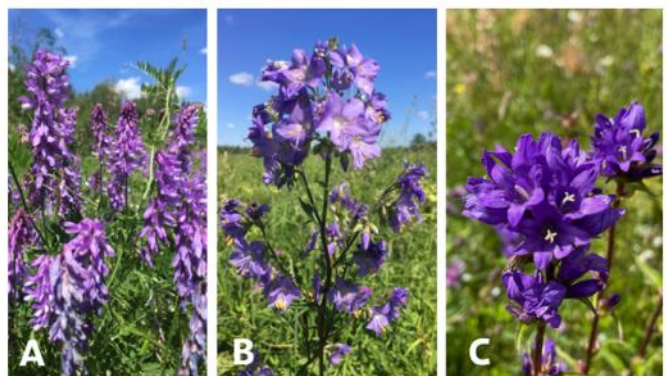
Vārds, uzvārds (pēc izvēles)

1. Kura Ziedu pļavu suga ir redzama attēlā? *

Matainā vēlpiene
 Čemurainā mauraga
 Dzeltenā zeltgaivīte

16. Kura no attēlā redzamajām sugām ir Ziedu pļavu sarakstā? *

A
 B
 C
 neviena no dotajām sugām nav Ziedu pļavu sarakstā

18. Kurš (kuri) no attēlos redzamajiem augiem ir Ziedu pļavu sarakstā? *

A un C
 B un C
 A un B
 neviena no dotajiem augiem nav Ziedu pļavu sarakstā

Individual approach

Thoughts, conclusions, challenges...

- ❖ Administration costs: value for money?
- ❖ Focused communication, individual approach
- ❖ Same administration costs for 0,6 ha and 30 ha participant
- ❖ Many procedures from seeing the nicely blooming meadow to money in farmer's bank account
- ❖ Experts' capacity and communication skills
- ❖ Individual approach-is it possible in country level?
- ❖ Is result-based support scheme suitable for all landowners or only for motivated ones?

EU LIFE Programme project
"Optimising the Governance and Management of the
Natura 2000 Protected Areas Network in Latvia"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

KEY MESSAGES

KEY MESSAGES

- ❖ **Involving landowners in monitoring** is raising their awareness of grassland condition and helps to choose most suitable management
- ❖ **Hybrid approach = extra administration costs** (should have strong impact on biodiversity improvement to reach value for money)
- ❖ Monitoring methodology: **exclude the indicators with the risk of subjective evaluation** and avoid “hard species” (e.g. Carex, grasses)
- ❖ Social aspects (**individual approach**) - **very important** but challenging for national level (possible if significant investment in advisory capacity)
- ❖ The team of result-based scheme: skilled not only in grassland ecology and restoration but also in **communication**

EU LIFE Programme project
"Optimising the Governance and Management of the
Natura 2000 Protected Areas Network in Latvia"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Thank you!

